

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Муслиҳиддинзода Муснуриддин Муслиҳиддин дар мавзуи «Усули тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.12. Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ

Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионии Муслиҳиддинзода Муснуриддин Муслиҳиддин дар мавзуи «Усули тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.12. Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 01.04.2022 №95/шд ва 25.10.2024 №407/шд ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.

Мубрамии мавзуи таҳқиқ. Дар шароити муосири рушди ҷомеа масъалаи муқовимат ба экстремизм ба яке аз самтҳои муҳими таъмини амнияти миллӣ ва ҳифзи тартиботи ҳуқуқӣ табдил ёфтааст. Паҳн гардидани ақидаҳо ва идеологияҳои ифротӣ, ташаккули гурӯҳҳои муташаккили экстремистӣ, инчунин истифодаи фаъоли технологияҳои муосири иттилоотӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ барои паҳн намудани маводи дорои хусусияти экстремистӣ хатари ҷиддӣ ба суботи сиёсӣ, иҷтимоӣ ва ҳуқуқии ҷомеа эҷод менамояд. Дар чунин шароит масъалаи баланд бардоштани самаранокии фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар самти ошкор, пешگیرӣ ва тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ аҳамияти махсус пайдо мекунад.

Ҷумҳурии Тоҷикистон низ, мисли бисёр кишварҳои дигар, ба таҳдидҳои марбут ба фаъолияти экстремистӣ рӯ ба рӯ мегардад. Дар ин

замина, давлат сиёсати ҳуқуқии худро дар самти мубориза бар зидди экстремизм пайваста такмил дода, санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдорро қабул ва татбиқ менамояд. Бо вучуди ин, таҷрибаи фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ нишон медиҳад, ки тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ бо як қатор мушкилоти назариявӣ ва амалӣ алоқаманд мебошад. Ин мушкилот пеш аз ҳама ба хусусияти махсуси чунин ҷиноятҳо, тарзҳои пинҳонии содиршавии онҳо, истифодаи воситаҳои муосири иттилоотию коммуникатсионӣ ва фаъолияти муташаккили шахсони ба чунин амалҳо ҷалбшуда вобаста аст. Дар чунин шароит нақши илми криминалистика дар таҳияи усул ва методикаи самараноки тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ аҳамияти муҳим пайдо мекунад. Омӯзиши тавсифи криминалистии чунин ҷиноятҳо, муайян намудани хусусиятҳои шахсияти ҷинояткор, таҳлили тарзҳои содир намудани ҷиноят ва механизмҳои ташаккули изҳои ҷиноят барои ташкили дурусти фаъолияти тафтишотӣ ва ба даст овардани далелҳои зарурӣ аҳамияти калон дорад.

Илова бар ин, масъалаҳои марбут ба тактикаи гузаронидани амалҳои алоҳидаи тафтишотӣ, аз ҷумла азназаргузаронии ҷойи ҳодиса, кофтуков, пурсиш ва рӯбарӯкунӣ ҳангоми тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ, инчунин ташкили ҳамкориҳои самараноки муфаттиш бо воҳидҳои оперативӣ ва истифодаи донишҳои махсус дар раванди тафтишот аз ҷумлаи масъалаҳои муҳиме мебошанд, ки омӯзиши илмии онҳоро талаб менамоянд.

Даралаи навгонии натиҷаҳо дар диссертатсия ва нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд. Дарачаи навгонии натиҷаҳо дар диссертатсия асосан дар таҳлили комплекси ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ ва таҳияи усулҳои муосири тафтиши онҳо зоҳир мегардад. Дар таҳқиқот масъалаҳои назариявӣ ва амалӣ ба ҳам пайваस्त шуда, барои

омӯзиши криминалистики чунин ҷиноятҳо як қатор ҷанбаҳои нав пешниҳод гардидаанд:

– дар диссертатсия тарзи тавсифи ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ аз нуқтаи назари криминалистӣ ба таври мукамал пешниҳод шудааст. Муаллиф унсурҳои асосии тавсифи криминалистӣ – тарз ва механизмҳои содиршавии ҷиноят, хусусиятҳои шахсияти ҷинояткор, муҳити содиршавии ҷиноят ва изҳои боқимондаи ҷиноят – ба ҳам пайваست намуда, робитаҳои байни онҳо аз нуқтаи назари илмӣ асоснок карда шудааст;

– таҳқиқот нишон медиҳад, ки шахсоне, ки ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ содир мекунанд, дорои хусусиятҳои хоси равонӣ, иҷтимоӣ ва идеологӣ мебошанд. Муайян кардани ин хусусиятҳо барои фаҳмидани ангеҷаҳо ва мақсадҳои ҷиноят ва такмили усулҳои пешгирӣ ва ошкоркунӣ аҳамияти назаррас дорад;

– дар диссертатсия низоми тарзҳои содир намудани ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ таҳлил гардида, шаклҳои муосир ва хоси содиршавии онҳо, аз ҷумла истифодаи шабакаҳои иҷтимоӣ, технологияҳои иттилоотӣ ва ташкил намудани гурӯҳҳои экстремистӣ муайян шудаанд;

– наwgонии илмӣ дар боби дуюм ва сеюм ба таҳлили амалии усул ва тактикаи азназаргузаронии ҷойи ҳодиса, кофтуков, пурсиш ва рӯбарӯкунӣ вобаста аст. Истифодаи донишҳои махсус ва ҳамоҳангсозии фаъолияти муфаттишон бо воҳидҳои оперативӣ барои баланд бардоштани самаранокии тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ таҳия шудааст;

– дар диссертатсия нишон дода шудааст, ки истифодаи экспертизаҳои судӣ (лингвистӣ, психологӣ, компютерӣ-техникӣ ва ғайра) дар ошкор ва таҳлили ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ аҳамияти махсус дорад ва метавонад методикаи тафтиши ҷиноятҳоро самараноктар намояд.

Нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд:

• муайян ва асоснок намудани мафҳум ва таркиби тавсифи криминалистии ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ, ки ба ҳам пайвастанавии унсурҳои тарзи содиршавӣ, шахсияти ҷинояткор, муҳити ҷиноят ва изҳои боқимондаи ҷиноятро фаро мегирад;

• муайян намудани хусусиятҳои криминалистии субъекти ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ, ки бар асоси таҳлили омилҳои иҷтимоӣ, равонӣ ва идеологӣ асоснок гардида, барои пешгирӣ ва ошкор намудани ҷиноятҳо аҳамияти амалӣ дорад;

• муайян намудани низоми тарзҳои содир намудани ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ, аз ҷумла шаклҳои муосир ва хосси истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ, ки барои таҳияи методикаи тафтиши ҷиноятҳо муҳим мебошад;

• такмил додани тактикаи гузаронидани амалҳои алоҳидаи тафтишотӣ, аз ҷумла азназаргузаронӣ, кофтуков, пурсиш ва рӯбарӯкунӣ бо дарназардошти хусусиятҳои экстремистии ҷиноятҳо.

Такмил додани усулҳои истифодаи донишҳои махсус ва экспертизаҳои судӣ дар раванди тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ, ки барои ошкор намудани далелҳо ва таҳлили маводи марбут ба фаъолияти экстремистӣ аҳамияти муҳим доранд.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта. Хулосаю тавсияҳое, ки дар доираи таҳқиқоти мазкур пешниҳод шудаанд, дорои асоснокии назариявӣ ва амалӣ, ба таври мустақим аз натиҷаҳои таҳлили методологӣ бармеоянд. Асоснокии хулосаю тавсияҳо аз чанд ҷиҳат таъмин карда шудааст:

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаҳо ва тавсияҳои пешниҳодшуда дар диссертатсия бо як қатор омилҳои илмӣ ва амалӣ таъмин карда шудаанд.

1. Хулосаҳо ва тавсияҳо асосан ба таҳлилҳои муосири илми криминалистика, назарияҳои ҳуқуқи ҷиноятӣ, ҳуқуқи муурофиавии ҷиноятӣ ва таҷрибаи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ таъян кардаанд. Муаллиф барои таҳлили

ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ аз маҷмӯи манбаъҳои илмӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва таҷрибаи амалӣ истифода кардааст.

2. Дар ҷараёни таҳқиқот усулҳои умумии илмӣ, аз қабилҳои таҳлил ва синтез, муқоиса, индуксия ва дедуксия, ҳамчунин усулҳои махсуси криминалистӣ ва ҳуқуқшиносӣ (таҳлили ҳуқуқӣ, муқоисавӣ-ҳуқуқӣ, системавӣ ва таърихӣ) истифода шудаанд. Ин омилҳо ба асоснокии ҳулосаҳо ва тавсияҳо, ҳам аз нуқтаи назар назариявӣ ва ҳам амалӣ мусоидат мекунанд.

3. Натиҷаҳои таҳқиқот бо истифодаи маводи парвандаҳои ҷиноятӣ, маълумоти оморӣ ва таҷрибаи муфаттишон ва воҳидҳои оперативӣ асоснок шудаанд. Ин эътимоднокиро таъмин менамояд, зеро ҳулосаҳо ба ҳолатҳои воқеии амалӣ ва мушкилоти таҳқиқоти ҷиноятӣ алоқаманданд.

4. Ҳулосаҳо ва тавсияҳо бо таҳлили ҳамаҷонибаи масъалаи таҳқиқшаванда, аз ҷумла хусусиятҳои ҷиноят, шахсияти ҷинояткор, усул ва тарзҳои содиршавӣ ва механизми тафтиши ҷиноят, асоснок гардида, бо натиҷаҳои таҳқиқоти олимони ватанию хориҷӣ мувофиқ мебошанд.

5. Тавсияҳои пешниҳодшуда метавонанд бевосита дар фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ барои такмили усул ва тактикаи тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ ва баланд бардоштани самаранокии фаъолияти тафтишотӣ ва оперативӣ истифода шаванд.

Аҳаммияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии диссертатсия.

1. Аҳаммияти илмӣ: Натиҷаҳои таҳқиқот ба рушди назарияи илми криминалистика ва усулҳои муосири тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ мусоидат мекунанд. Диссертатсия масъалаҳои марбут ба тавсифи криминалистии ҷиноятҳо, таҳлили субъекти ҷиноят, тарз ва механизмҳои содиршавии ҷиноят ва истифодаи донишҳои махсус дар тафтиши ҷиноятҳои экстремистиро таҳлил мекунад. Ин таҳқиқот ба рушди донишҳои назариявӣ дар соҳаи криминалистика ва ҳуқуқшиносӣ мусоидат намуда, заминаи илми барои таҳқиқоти минбаъда фароҳам меорад.

2. Аҳаммияти амалӣ: Тавсияҳо ва хулосаҳои пешниҳодшуда метавонанд барои такмил додани фаъолияти муфаттишон ва воҳидҳои оперативӣ дар ошкор ва пешгирии ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ истифода шаванд. Масалан, тактикаи азназаргузаронӣ, кофтуков, пурсиш ва истифодаи донишҳои махсус ба баланд бардоштани самаранокии тафтишот ва ошкор кардани далелҳои муҳими парванда мусоидат мекунанд.

3. Аҳаммияти иҷтимоӣ: Таҳқиқот барои таъмини амнияти ҷамъиятӣ ва ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои шахрвандон аҳамияти муҳим дорад. Пешгирӣ ва ошкор намудани саривақтии ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ ба таҳкими ваҳдати миллӣ, суботи сиёсӣ ва иҷтимоӣ ва пешгирии паҳншавии ақидаҳои ифротӣ мусоидат мекунад. Натиҷаҳои диссертатсия метавонанд барои баланд бардоштани самаранокии сиёсати давлатӣ дар самти мубориза бар зидди экстремизм ва таҳкими тартиботи ҳуқуқӣ истифода шаванд.

Наشري натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ. Дар асоси натиҷаҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои диссертатсия 7 мақолаи илмӣ нашр гардидааст. Аз онҳо 3 мақола дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи Олии Аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 1 мақола дар нашрияҳои дигар, ки сатҳи илмӣ ва эътимоднокии заруриро доранд, ба таъб расидаанд. Ин нашрияҳо саҳми муассир ва дастгирии равандҳои илмӣ таҳқиқоти мазкурро таъмин менамоянд. Зикр намудан ба маврид аст, ки теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Таҳқиқоти диссертатсионӣ аз номгӯйи ихтисораҳо ва (ё) аломатҳои шартӣ, муқадима, се боб, 8 зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати

адабиёт ва интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия иборат мебошад. Ҳамаи умуҷумми диссертатсия 193 саҳифаро ташкил медиҳад.

Боби аввал масъалаҳои назариявӣ ва методологиро таҳлил мекунад. Таъсири криминалистика чиноятҳо, хусусиятҳои субъекти чиноят ва тарзҳои содир намудани онҳо ба рушди назарияи илми криминалистика ва таҷрибаҳои донишҳои назариявӣ дар соҳаи омӯзиши чиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ мусоидат мекунад. Муайян намудани хусусиятҳои чиноят ва шахсияти чинояткор барои фаъолияти муфаттишон заминаи амалӣ медиҳад. Ин маълумотҳо ба баланд бардоштани самаранокии ошкор ва пешгирии чиноятҳои экстремистӣ ва таҳияи стратегияҳои муайяншуда барои тафтишот мусоидат мекунад.

Дар боби дуюм таҳқиқоти амалӣ оид ба усул ва тактикаи тафтиши чиноятҳо пешниҳод шудаанд. Навгониҳои илмӣ дар таҳлили тактикаи аз назаргузарониҳои ҷойи ҳодиса, кофтуков, пурсиш ва рӯбарӯкунӣ дар парвандаҳои экстремистӣ таҷрибаи назариявиро таҷрибаи амалӣ медиҳад. Натиҷаҳо барои фаъолияти мустақими муфаттишон ва воҳидҳои оперативӣ аҳамияти калони амалӣ доранд. Тактика ва методикаҳои пешниҳодшуда метавонанд ба ошкор ва таҳлили далелҳои чиноят, баланд бардоштани самаранокии ва коҳиш додани хатари хатоҳо мусоидат кунанд.

Боби сеюм масъалаҳои ташкили ҳамкориҳои мақомоти тафтишотӣ ва оперативӣ ва истифодаи донишҳои махсусро таҳлил мекунад. Натиҷаҳо ба таҷрибаҳои назарияи ташкили фаъолияти тафтишотӣ ва усулҳои нави истифодаи экспертизаҳои судӣ мусоидат мекунад. Таҷрибаҳои ҳамроҳсозии фаъолияти муфаттишон бо воҳидҳои оперативӣ ва истифодаи донишҳои махсус имкон медиҳад, ки тафтиши чиноятҳо босифат ва самаранок анҷом дода шавад. Ин боб барои таҳияи таъсири амалии рушди фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ аҳамияти калон дорад.

Автореферат фишурдаи диссертатсия буда, дар умум мафҳум ва маъноҳои диссертатсияро мекушояд.

Бо вучуди баҳои мусбии кор дар диссертатсия баъзе масъалаҳои норавшан ба назар мерасанд, ки аз нигоҳи илмӣ баҳснок мебошанд ва онҳоро ба таври зайл нишон додан мумкин аст:

Дар саҳифаҳои 127-138 рисола вобаста ба ташкили ҳамкориҳои муфаттишон бо воҳидҳои оперативӣ, аҳамияти ҳамроҳангсозии фаъолияти субъектҳо ва механизми амалии ин ҳамкорӣ бо тафсилоти пурра таҳлил шудааст. Дар ин контекст, масъалаҳои мубодилаи иттилоот байни ниҳодҳо, тартиби ҳамроҳангсозии чорабиниҳо ва ҳамкориҳои фаъоли субъектҳо дар марҳилаҳои гуногуни тафтиши парвандаҳои ҷиноятӣ баррасӣ гардида, равандҳои амалиро аз нуқтаи назари систематикӣ илмӣ ба намоиш мегузоранд. Ин таҳлил на танҳо барои фаҳмиши комили равандҳои амалӣ муҳим аст, балки ба баланд бардоштани самаранокии фаъолияти ниҳодҳои тафтишотӣ ва такмил додани механизмҳои ҳамроҳангсозӣ заминаи назариявӣ ва амалӣ фароҳам меорад. Бояд зикр кард, ки баъзе масъалаҳои марбут ба механизми амалии ҳамроҳангсозии фаъолияти ин субъектҳо метавонистанд дар рисола муфассалтар баррасӣ гарданд, аз ҷумла масъалаҳои мубодилаи иттилоот ва тартиби ҳамкорӣ дар марҳилаҳои гуногуни тафтиши парвандаҳои ҷиноятӣ.

2. Дар саҳифаҳои 138-159 диссертатсия масъалаи истифодаи донишҳои махсус ва экспертизаҳои судиро ҳангоми тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ таҳлил намудааст. Бо вучуди ин, тавсия дода мешавад, ки баррасии васеи имкониятҳои технологияҳои муосири иттилоотӣ ва экспертизаҳои рақамӣ ба мавзӯӣ дохил карда мешуданд, то тамоми паҳлӯҳои назариявӣ ва амалии он пурратар намоиш дода мешуд. Ин равиш на танҳо таҳлили ҳамаҷонибаи ҷиноятҳои мураккабро таъмин мекунад, балки барои таҳия ва такмили меъёрҳо, протоколҳо ва тавсияҳои амалӣ дар истифодаи техника ва технологияҳои муосири криминалистӣ заминаи илмӣ фароҳам меорад ва самаранокии кории муфаттишонро дар ҳолатҳои мураккаби ҷиноятӣ ба таври назаррас беҳтар месозад.

3. Дар баъзе мавридҳо вобаста ба таҳлили таҷрибаи байналмилалӣ ва муқоисавии усулҳои тафтиши ҷиноятҳои экстремистӣ маълумотҳои кофӣ оварда нашудаанд. Масалан, таҳлили таҷрибаи кишварҳои дигар дар самти истифодаи технологияҳои муосир барои ошкор ва пешгирии ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ метавонад хулосаҳо ва тавсияҳои пешниҳодшударо мустақкамтар ва асосноктар намояд.

Ин эрод хусусияти тавсиявӣ дорад ва арзиши илмӣ ва амалӣ ва хулосаҳои асосии диссертатсияро кам намекунад, балки имкон медиҳад, ки таҳқиқот бо таҷрибаи байналмилалӣ ҳамоҳанг ва пурратар шавад.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Таҳқиқоти илмии Муслиҳиддинзода Муснуриддин Муслиҳиддин дар мавзуи «Усули тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ», ба ҳадафи дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ равона гардидааст ва ба ихтисоси 5.5.12. Криминалистика, фаъолияти судӣ-экспертӣ ва фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ мансуб аст. Диссертатсия дар доираи талаботи банди 31, 33, 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ва бо тағйири иловаҳои 26 июли соли 2023, №295 тасдиқ шудааст, таҳия гардида, пурра мутобиқати ҳуқуқӣ ва меъёри давлатии талаботи академиро таъмин менамояд.

Муаллиф таҳқиқотро мустақилона ва бо истифодаи усулҳои муосири методологӣ ва криминалистӣ анҷом дода, сохтори диссертатсияро бо мантиқи муназзам ва пайдарпайи илмӣ ба роҳ мондааст. Таҳлилҳо ҳам навгониҳои назариявӣ ва ҳам тавсияҳои амалӣ барои самаранокии истифодаи техникаи криминалистиро дарбар мегиранд. Саҳми мустақими муаллиф тавассути мақолаҳо ва маърузаҳо дар конференсҳои илмӣ собит шудааст, ки нишон медиҳад усулҳои пешниҳодшуда дар амал низ

татбиқшаванда мебошанд. Услуб ва тарзи баёни фикрҳо шаҳодат медиҳанд, ки муаллиф дорои малакаи таҳлилии баланд ва қобилияти таҳқиқоти систематикии криминалистӣ мебошад, ки диссертатсияро барои такмили меъёрҳо ва протоколҳои кори муфаттишони прокуратура арзишманд месозад.

Ҳамин тавр, метавон хулоса кард, ки диссертатсияи Муслиҳиддинзода Муснуриддин Муслиҳиддин дар мавзӯи «Усули тафтиши ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ» пурра ба талаботи муқарраргардидаи меъёрҳои омодагии диссертатсия ҷавобгӯ буда, таҳқиқоти илмӣ ва таҳлили комили проблемаҳои назариявӣ ва амалии истифодаи техникаи криминалистикӣ дар фаъолияти муфаттишони прокуратураро таъмин мекунад. Аз ин нуқтаи назар, муаллиф сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.12. Криминалистика, фаъолияти судӣ-экспертӣ ва фаъолияти оперативӣ-чустуҷӯӣ мебошад.

Муқарриз:

**доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
профессор, сардори кафедраи криминалистика
ва экспертизаи судии**

Академияи ҳифзи ҳуқуқи

Ҷумҳурии Узбекистон



Астанов И.Р.

Имзои Астанов И.Р.-ро тасдиқ мекунам:

Шубаи кадро

Академияи ҳифзи ҳуқуқи

Ҷумҳурии Узбекистон



Холматов М.М

«01» апрели 2026 с.

Суроға: 100047, Ҷумҳурии Узбекистон, ш.Тошкент, н.Миробод, куч. Шахрисабз, 42

Факс/телефон: +(998) 71 202-04-96

E-mail: info@proacademy.uz